

Modlitba vo svetle príkladu blahoslavenej Alfonzy Márie

Hovorí sa, že modlitba je dýchaním duše, preto je podstatou duchovného života každého z nás. V nej sa stretávame a zotrvávame s tým, ktorému sme darovali svoj život a zároveň v modlitbe získavame silu k tomu, aby sme mohli Pána spoznávať vo svojom živote, v ľuďoch, ktorých stretávame ako aj v rôznych situáciách, ktoré sa v našom živote objavujú.

K zamysleniu nad jednou z foriem modlitieb, ktorou je rozjímanie, nás pozýva aj blahoslavená Alfonza Mária.

Jedným z hlavných problémov rozjímania je skutočnosť, že v ňom sa človek istým spôsobom dáva do konfrontácie s Bohom a jeho Slovom, ktoré nás skúma, hodnotí a pozýva k určitému konaniu. Rovnako nie je jednoduché postaviť sa do prítomnosti toho, ktorý skúma naše srdce, ktorý ho pozná lepšie ako my sami a pred kým si nemôžeme nasadiť žiadnu masku alebo predstaviť nejaké výhovorky, ktoré by možno obstáli pred človekom, ktorý nevidí do nášho srdca.

Vo všeobecnosti asi málokto z nás je otvorený pre prijatie nejakého napomenutia alebo určitej výzvy ku konkrétnej zmene v živote alebo konaní. A tu nastáva jadro problému. Radšej budeme odriekať ruženec, modliť sa breviár, chodiť na svätú omšu, vykonávať si rôzne iné pobožnosti a prípadne počas rozjímania čítať rôzne zbožné úvahy, ako by sme mali skúmať, ako náš život vníma Pán a k čomu nás pozýva.

Rozjímanie je teda prácou a možno niekedy až veľmi tvrdou, ktorej cieľom je stále viac pripodobňovať svoj život Kristovmu. Rozjímanie si teda vyžaduje zo strany človeka určitú námahu. Človek si ho potrebuje pripraviť, nájsť si tiež čas na jeho realizáciu, aktívne sa do neho zapojiť a byť ochotný prenášať ho do svojho života.

Rozjímanie, podľa bl. Alfonzy Márie je predovšetkým hľadaním. Otázka, ktorá sa následne nesie celým rozjímaním znie: „**Pane, čo chceš, aby som urobila?**“

Zakladateľka pokračuje: „Cieľom pravej modlitby a rozjímania teda nemôže byť iba predsavzatie, ale stretnutie s Pánom. Takto rozjímanie prechádza do kontemplácie.“ Svätá Terézia z Avily, ktorú si zakladateľka vybrala za patrónku, charakterizuje kontempláciu ako *dôverný priateľský vzťah, v ktorom často zostávame sami s tým, o ktorom vieme, že nás miluje*. Kontemplatívna modlitba sa stáva hľadaním toho, ktorého z celého srdca milujeme. Aj pri tejto modlitbe môžeme rozjímať, ale jej cieľom je upieranie nášho pohľadu na Ježiša.

Vieme, že tak v kontemplatívnych, ako aj apoštolských spoločenstvách veľké diela uskutočnili ľudia modlitby. Z kontaktu s Božím Slovom čerpali nevyhnutné svetlo na schopnosť rozlišovania, čo im umožnilo objavovať Pánove cesty v znameniach čias. (VC 94).

Takto chápanú modlitbu by sme, podľa svätého Pavla, mohli nazvať, že je to zotrvávanie s Pánom, v ktorom sa snažíme „*osvojovať si jeho zmysľovanie, jeho city*“ a premieňať sa v neho.

Čo môžeme pozorovať v živote bl. Alfonzy Márie, keď hovorí: „*Moje deti, nezáleží na tom akým spôsobom meditujeme, len ak to robíme dobre.*“ Hľa spôsob akým meditovala: Postavila sa pred kríž alebo ho zobrala do svojich rúk a otvoriac svoje srdce milosti odovzdala sa všetkým myšlienkam, pocitom a hnutiam, ktorými bol naplnený život nášho Vykupiteľa. Kontemplotovala najskôr Ježišovu pravú ruku hovoriac si: „*Aké museli byť bolesti vo chvíli, keď mu kati zatĺkli kliniec doprostred, aby ho pribili na kríž*“. Potom pohliadla na svoju vlastnú ruku: „*Akú bolesť by som cítila, keby mi takýmto klincom prebili moju ruku; akoby som vydržala túto bolesť? Nezomrela by som hneď v tej chvíli?*“ Prechádzajúc takto od jednej rany k druhej meditovala podobným spôsobom, aby viac prenikla do bolesti nášho Pána a do veľkosti Jeho lásky k nám. Meditujúc takto, jej duša bola hlboko pohnutá, precítila určitým spôsobom bolesti Ježišovho utrpenia, ktoré sa stali jej bolesťami. Pocity vďačnosti, spolucítania a lásky sa rozlievali v jej srdci a prenikali ju niekedy aj celé dni.

„Takto teda treba meditovať, moje drahé deti, aby ste vychutnali ovocie z rozjímania. Neuspokojte sa so všeobecným pohľadom, povrchnými citmi a myšlienkami. Zostúpte na dno každej témy, ktorú meditujete, prehlbujte ju ešte viac, spôsobom, ktorý vám je blízky. Snažte sa a osvojte si spôsob, ktorý je vám najlepší. Rozjímate, aby ste sa stali lepšími.“

Tu vidíme, že spôsob akým nám predstavuje meditáciu bl. Alfonza Mária úplne zodpovedá tomu, čo sme hovorili o kontemplácii. Nezameriava sa tu iba na rozumové uvažovanie o určitých skutočnostiach Ježišovho života, ale ide do hĺbky. Zapája do modlitby celé svoje bytie. Aj keď konkrétne prežívanie jednotlivých skutočností môže byť rozličné podľa povahy a schopností konkrétneho človeka, to čo je spoločné je istá orientácia, nasmerovanie nášho ducha.

To, čo zažívame v modlitbe, prechádza následne do nášho života. Ide tu o rozmnoženie lásky, ktorá nás následne vedie, aby sme túto lásku sprítomňovali a rozdávali vo svojom okolí. Zároveň sa prirodzene budeme snažiť odstraňovať zo svojho života všetko, čo je neláskou voči Bohu, voči blíznym a voči sebe samému. Ak by sa naša modlitba a láska, ktorú v nej chceme prejavovať Kristovi neprenášala aj do nášho života, bola by prázdna. Keď príslovie hovorí: vtáka spoznáš po perí a človeka po reči, mohli by sme povedať, že kvalitu modlitby a náš vzťah ku Kristovi môžeme spoznávať v našom živote.

Samozrejme, že na ceste takejto modlitby sa môžu dostaviť aj chvíle vyčerpania. Tieto sú čímsi normálnym aj v živote modlitby. Pán Boh nám ich môže zosielať na to, aby nás oslobodil od nášho egoizmu, v ktorom by sme mohli vyhľadávať chvíle modlitby, kvôli nejakému citovému uspokojeniu. Vyčerpanosť nás takto môže aj odradiť od pokračovania v modlitbe, ale predovšetkým má poslúžiť k očisťovaniu a prehĺbeniu našej túžby po Bohu.

Ani v živote bl. Alfonzy Márie tieto chvíle nechýbali. Vieme, ako bola priťahovaná k modlitbe už v ranom veku, v detstve, v mladosti a dospelosti. V tejto túžbe sa prejavila aj jej tvrdohlavosť a neposlušnosť, kde prichádza napomenutie od Pána: *„Radšej chcem tvoju poslušnosť ako tvoju modlitbu!“* A neskôr, v období ťažkej choroby prichádza očisťovanie. Trpí nielen fyzicky, ale aj duševne tým, že sa nedokáže modliť, no namiesto modlitby zvierá vo svojich rukách kríž. Nakoniec je potrebné povedať, že takéto spôsoby modlitby sa u nej mení v život.

Človek, ktorý vo svojej modlitbe myslí na Pána, hľadá ho a túži po spoločenstve s ním, nemôže na neho prestať myslieť v žiadnej hodine dňa. O tom svedčia vyjadrenia farára Reicharda o zakladateľke: *„V jej vzťahu s Pánom je všetko jednoduché a úprimné. O všetkom rozpráva svojmu Božskému Ženíchovi. Ak má na starosti sestry a záleží jej na ich formácii, neustále sa obracia s dôverou k Ježišovi: ‚Dobrý Ježišu, vnukni mi, čo mám povedať týmto tvojim deťom. Ty vieš, že sama nemôžem nič... Ježišu, môj Božský Ženich, pritiahni k sebe tieto deti, zmocni sa ich srdca, zapál' v nich oheň tvojey lásky, vezmi ich a formuj podľa Tvojej svätej vôle! Pozri sa na mňa ja som ničím, nemôžem nič! Uzavri ich všetky do Tvojho Božského srdca! Udeľ im svätého rehoľného ducha!‘“* Podobne koná vo všetkých ostatných záležitostiach.

Ak sa pozeráme na bl. Alfonzu Máriu v tejto optike modlitby, niet pochyb, že to bola osoba veľmi hlbokého mystického života.

Ak sme teda jej sestrami, sme pozvané k takémuto životu a máme plné právo s dôverou sa obracať na našu matku, aby nám vyprosila milosť takejto modlitby. Tá sa nemusí prejavovať takým istým spôsobom a milosťami, ako to bolo v jej živote, ale je to iste cesta, po ktorej sme pozvané kráčať, a na ktorej nás ona sama doprevádza svojím orodovaním.

Prehlbujme preto vo svojom živote túžbu po takomto dôvernom vzťahu s naším Božským Vykupiteľom. Snažme sa o stále hlbšie spoznávanie tajomstva Kristovho života.

Kontemplujme jeho Božskú tvár a prosme ho, aby nás stále viac pretváral v seba, aby to, čo zažijeme v modlitbe stále viac prenikalo aj do nášho života, aby sme ho mohli nielen lepšie poznať a milovať, ale aby sme sa mu stále viac podobali, nech to stojí čokoľvek!
V tom nech nám Pán pomáha svojou milosťou!

Blahoslavená Alfonza Mária, nauč nás modliť sa!